

Η αλλαγή των εννοιών του σώματος το 19ο αιώνα

19^{ος} αιώνας

- ▶ Οι ανακαλύψεις και η τεχνολογική πρόοδος συνετέλεσαν στην ανάπτυξη του αθλητισμού
- ▶ Η βιομηχανική επανάσταση συνετέλεσε στην αρχή της αστυφιλίας. Η ανάγκη του ανθρώπου για αναψυχή και φυγή από τους περιορισμούς της ζωής της πόλης έδωσαν ώθηση στην ανάπτυξη του αθλητισμού επίσης.

Κυρίαρχα ρεύματα φιλοσοφίας στις Ε.Π.Α

Υπερβατισμός

- ▶ Υπερβατισμός: Στηρίχθηκε κυρίως στις φιλοσοφικές απόψεις των Καντ, Φίχτε και Χέγκελ. Οι βασικές πεποιθήσεις του υπερβατισμού ήταν ότι:
 - (α) οι άνθρωποι είναι εγγενώς καλοί, αλλά μπορούν να διαφθαρούν από την κοινωνία και τους θεσμούς,
 - (β) διορατικότητα και εμπειρία είναι πιο σημαντικό από τη λογική,
 - (γ) η πνευματικότητα πρέπει να προέρχεται από τον εαυτό, όχι από την οργανωμένη θρησκεία, και
 - (δ) η φύση είναι όμορφη και πρέπει να τη σεβόμαστε.
- ▶ Ο υπερβατισμός υποστήριζε ότι ο άνθρωπος μπορεί με τη χρήση της δικής τους διαίσθησης και συνείδησης να ελέγχει τη γνώση.

Οι 5 βασικές πεποιθήσεις των υπερβατιστών

Η φαντασία είναι προτιμότερη τη λογικής

Η δημιουργικότητα είναι καλύτερη της θεωρίας

Ο δημιουργικός καλλιτέχνης συνεισφέρει στη πολιτισμική πρόοδο

Η δράση είναι χρησιμότερη τη σκέψης

Ραλφ Γουόλντο Έμερσον (1803-1882)

- ▶ Επηρεάστηκε από τις φιλοσοφικές τάσεις της Ευρώπης και στην προσπάθεια του να συγκεράσει τη θρησκευτική του πίστη και τις υπαρξιακές του αναζητήσεις για τη θέση του ανθρώπου στο σύμπαν ασπάστηκε τον υπερβατισμό.
- ▶ Η ακριβέστερη περιγραφή της υπερβατικής αντίληψης του Έμερσον είναι η ακόλουθη: «Ο Θεός κατανοήθηκε καλύτερα ως πνεύμα, ιδανικό, πνοή ζωής παντού και πάντα γεμίζοντας τον κόσμο με την ανεξάντλητη δύναμη της θείας παρουσίας».

Χένρι Ντέιβιντ Θορό (1817-1862)

- ▶ Επηρεάστηκε από τον Έμερσον και αποτελεί το γνωστότερο εκπρόσωπο του υπερβατισμού.
- ▶ Ένα παράδειγμα υπερβατικότητας είναι η πεποίθηση ότι ο άνθρωπος βρίσκεται σε αυτή την καλύτερη κατάσταση όταν είναι ανεξάρτητος και όχι μέρος της οργανωμένης θρησκείας ή της πολιτικής.
- ▶ Πίστευε ότι η φύση είναι η πηγή της απόλυτης ελευθερίας για τον άνθρωπο και προσπάθησε να ζήσει απομονωμένο στη φύση.
- ▶ Έγραψε το δοκίμιο Πολιτική Ανυπακοή όπου διατύπωσε την άποψη ότι η αντίσταση στις επιταγές του κράτους αποτελεί σε μερικές περιπτώσεις θεϊκή επιλογή για τα άτομα. Το έργο του αυτό επηρέασε μετέπειτα τον Γκάντι και τον Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ

Κυρίαρχα ρεύματα φιλοσοφίας στις Ε.Π.Α

Πραγματισμός

Πραγματισμός: βασίστηκε στην ανάγκη των εκπροσώπων του να:

- ▶ Ανιχνεύσουν τις διαφορές μεταξύ των φιλοσοφικών αντιλήψεων που είχαν αναπτυχθεί μέχρι τότε,
- ▶ Να δώσουν πρακτική λύση στις κοινωνικές αναταραχές που εμφανίστηκαν στην αμερικανική κοινωνία
- ▶ Πηγή έμπνευσης αποτέλεσε το έργο του Δαρβίνου «Η καταγωγή του Ανθρώπου».

Δαρβίνος (1809-1882)

- ▶ Αν και αναφέρθηκε στη ΦΑ το έργο του αποτέλεσε αφορμή για να μελετηθεί το ανθρώπινο σώμα.
- ▶ Ο Δαρβίνος υποστήριξε ότι όλα τα έμβια όντα του πλανήτη μας εξελίχθηκαν στη σημερινή τους μορφή από πολύ απλούστερες μορφές. Η εξέλιξη τους πραγματοποιήθηκε ως απάντηση στα ερεθίσματα που δέχθηκαν από το περιβάλλον.
- ▶ Ανέτρεψε την προγενέστερη επικρατούσα αντίληψη ότι η ευφυία είναι θεϊκό δώρο στον άνθρωπο.

Τσαρλς Σάντερς Πιρς (1839-1914)

- ▶ Ιδρυτή του πραγματισμού. Εναντιώθηκε στην αντίληψη του Καρτέσιου ότι όλα όσα γνωρίζουμε είναι ιδέες και διατύπωσε την άποψη ότι ακόμα και αν για κάποια πράγματα δεν είμαστε σίγουροι θα πρέπει να αποδεχόμαστε ότι είναι αληθινά.
- ▶ Ο άνθρωπος κατανοεί τις ιδέες μέσω των αισθήσεων του. Η εμπειρική εξερεύνηση του κόσμου παράγει ιδέες μας οι οποίες μέσω της βάσανου του ελέγχου θα καταχωρούνται ως αληθινές ή ως απορριπτέες.
- ▶ Η θεώρηση του Θορό ότι οι κανόνες που χρησιμοποιούμε για την εξήγηση του κόσμου είναι καθολικές και αμετάβλητες δεν επιβεβαιώθηκε καθώς κάθε κανόνα έχει την εξαίρεσή του
- ▶ Ο Θορό είναι μονιστής καθώς θεωρεί το σώμα και το πνεύμα ως ενιαίο.
- ▶ Η εκπαίδευση του σώματος και του πνεύματος θα πρέπει να αποτελεί το ζητούμενο της αποτελεσματικής εκπαίδευσης.
- ▶ Η θεώρηση αυτή του Θορό έδωσε ώθηση στην άνθιση της φυσιολογίας της άσκησης

Γουίλιαμ Τζέιμς (1842-1910)

- ▶ Έδωσε έμφαση στην μελέτη της συμπεριφοράς του ανθρώπου και όχι στη συνειδητότητα μιας και η πρώτη είναι παρατηρήσιμη.
- ▶ Αντίθετα με τον Πιρς πίστευε ότι η αλήθεια είναι υποκειμενική
- ▶ Πίστευε και αυτό ότι η γνώση στηρίζεται στην παρατήρηση και την έρευνα.

Ο αθλητισμός το 19^ο αιώνα

Οι παρακάτω παράγοντες μπορεί να θεωρηθούν ότι επέδρασαν καταλυτικά στην άνθιση του αθλητισμού:

- ▶ Η βιομηχανική επανάσταση (ανάπτυξη εξοπλισμού) και η αστυφιλία (εν δυνάμει θεατές και αθλητές) που συντελέστηκε αυτή την περίοδο
- ▶ Η θρησκεία από εμπόδιο μετατράπηκε σε διευκολυντή της ανάπτυξης του αθλητισμού (Μυώδης Χριστιανισμός)
- ▶ Η επικράτηση της αντίληψης ότι ο ανταγωνισμός είναι αρετή
- ▶ Η σύνδεση της υγείας με την άσκηση (ανθυγιεινές συνθήκες στις πόλεις)
- ▶ Ο αθλητισμός κάνει «άνδρες» τα παιδιά

Η θρησκεία ως διευκολυντής της ανάπτυξης του αθλητισμού

- ▶ Η σωματική ρώμη διαπλάθει ισχυρό ηθικά και πνευματικά χαρακτήρα σε αντίθεση με ένα ασθενές σώμα.
- ▶ Το σώμα είναι ο ναός του πνεύματος και άρα απαιτεί τη δέσμευση των ατόμων να διατηρούν το σώμα σε καλή φυσική κατάσταση
- ▶ Τα σπορ (κυρίως τα ομαδικά) προάγουν τη δημιουργία ενός ηθικού χαρακτήρα, ενός καλού πατριώτη.
- ▶ Μπορείτε ποιος προγενέστερο φιλόσοφος ταύτιζε τον αθλητισμό με τον πατριωτισμό;

Επιχειρήματα που χρησιμοποιήθηκαν για την προαγωγή του αθλητισμού

- ▶ Η επικράτηση του «κοινωνικού Δαρβινισμού» η εξάλειψη των αδυνάμων.
- ▶ Η προαγωγή τη ανδροπρέπειας (έλλειψη του ανδρικού προτύπου από το σπίτι).

Όμως αυτά τα επιχειρήματα έχουν και αρνητικές πλευρές

Για παράδειγμα αν ο αθλητισμός προάγει την ανδροπρέπεια τότε αυτό ισχύει και για τις γυναίκες που αθλούνται;

Αν ο ανταγωνισμός είναι αρετή τότε τι ισχύει για τη συνεργασία;

Παιχνίδι και Αγώνες στην Αμερική του 19^{ου} αιώνα

- ▶ Παιχνίδι: Η λέξη παιχνίδι προέρχεται από την λέξη παίκτης - παίζω - παις. Με την έννοια παιχνίδι ορίζουμε κάθε αυθόρμητη δραστηριότητα των παιδιών που έχει ως στόχο την συναισθηματική τους ευχαρίστηση.
- ▶ Αγώνας: ανταγωνιστική δραστηριότητα η οποία χαρακτηρίζεται από την καταβολή έντονης προσπάθειας για τη επίτευξη τη νίκης
- ▶ Σπορ: Μπορεί να περιλαμβάνει το παιχνίδι και τον αγώνα και χαρακτηρίζεται από την επιδίωξη της νίκη μέσα σε ένα καλά οργανωμένο πλαίσιο.

Οργάνωση

Κανόνες

Ανταγωνισμός

Διαφοροποίηση
ρόλων

Πληροφόρηση
κοιθνού

Στατιστικά στοιχεία
ρεκόρ

Προσύγχρονα σπορ

Ανύπαρκτη ή
υποτυπώδες

Απλοί άγραφοι και
παραλλαγμένοι

Τοπικού χαρακτήρα

χαλαρή διαφοροποίηση
συμμετοχής και
παρακολούθησης

Περιορισμένη σε
τοπικό επίπεδο

Ανύπαρκτα

Σύγχρονα σπορ

Επίσημη και
διαβαθμισμένη
(τοπικό,
περιοφερειακό κ.τ.λ.)

Επίσημοι, γραπτοί
και τυποποιημένοι

Εθνικού και
διεθνούς χαρακτήρα

Εξειδίκευση & διάκριση
συμμετοχής και
παρακολούθησης

Τοπική & εθνική

Κρατούνται
στατιστικά & ρεκόρ

► Ευχαριστώ για την προσοχή σας